

Liperi

Hyvinvointipalveluiden käyttösuunnitelma vuodelle 2024

SISÄLLYS

Liperin kuntastrategia – LUONNOLLISESTI LÄHELLÄ	3
Käyttötalous- ja tuloslaskelmaosa	4
Hyvinvointipalvelut	4
Hyvinvointipalveluiden vuosittainen sisäinen valvonta.....	4
Hyvinvointipalveluiden talousarvio	5
Toiminnan ja talouden raportointi.....	5
Toiminnallisten tavoitteiden arviointi.....	5
Riskienhallinta.....	5
Turvallisuus	5
Hyvinvointipalveluiden toiminta-ajatus.....	6
Hyvinvointipalveluiden taloussuunnitelmakauden 2024–2026 toiminnalliset tavoitteet	6
Hyvinvointipalveluiden toiminnalliset tavoitteet vuodelle 2024.....	8
Perusopetus	12
Liperin koulu	14
Ylämyllyn koulu	14
Viinijärven koulu	16
Mattisenlahden koulu.....	17
Salokylän koulu	17
Honkalammen koulu.....	18
Muu perusopetus.....	18
Varhaiskasvatus	20
Perhepäivähoito, Päiväkodit, Esiopetus ja Esiopetusta täydentävä varhaiskasvatus	22
Opinto- ja vapaa-aikapalvelut	23
Liikunta.....	24
Kulttuuri	24
Nuoriso.....	25
Hyvinvointipalvelujen laskujen tarkastus ja hyväksyntä	27
Erilliset YL-koodilla merkityt varat	28

Liperin kuntastrategia – LUONNOLLISESTI LÄHELLÄ

Liperi luonnollisesti lähellä Ainutlaatuisen elämisen kunta	Näin me sen teemme
<p>Liperin asukasluku pysyy vakaana</p> <p>Liperissä on kehittyvät taajamat ja kylät</p> <p>Liperi tunnetaan houkuttelevana asumisen-, yrittäjyyden ja työn tekemisen kunta</p> <p>Liperin kunnassa on toimivat ja monipuoliset hyvinvointi- ja vapaa-aikapalvelut sekä vapaa-ajan vieton olosuhteet</p>	<ul style="list-style-type: none"> ○ luomme taajamille omat kehityssuunnitelmat ja -visiot huomioiden niiden ominaispiirteet ○ kehitämme ja kaavoitamme turvallisia asuinympäristöjä ja mahdollistamme erilaisia asumismuotoja ○ profiloidumme kestävän kehityksen kuntana ○ huolehdimme palveluiden ja palvelurakenteiden toimivuudesta arjessa ○ hyödynnämme tarjolla olevia hankerahoituksia palvelutuotannossa sekä kehitys- ja investointihankkeissa osana kestävää kuntataloutta ○ lisäämme näkyvyyttä viestinnän ja mielikuvien kautta ○ viestimme aktiivisesti ja ajantasaisesti ○ työskentelemme määrätietoisesti Lapsiystävällinen kunta -tavoitteiden mukaisesti ○ tuemme taajamien palvelurakenteella maaseudun elinvoimaisuutta ○ luomme puitteita, ohjaamme ja neuvomme, jotta jokainen kuntalainen voisi pitää huolta omasta ja läheistensä hyvinvoinnista ja terveydestä. ○ hyvinvointialue Siun sote järjestää liperiläisille laadukkaat sosiaali-, terveys ja pelastuspalvelut sekä ympäristöterveydenhuoltopalvelut ○ teemme yhteistyötä yhdistysten, järjestöjen ja kolmannen sektorin kanssa
<p>Monipuolisen yrittäjyyden kunta</p> <p>Luomme Liperiin edellytykset elinkeinoelämän kasvulle ja kehitymiselle</p> <p>Tarjoamme monipuolisesti yritysalueita ja -alueita</p> <p>Liperi tunnetaan houkuttelevana asumisen, yrittäjyyden ja työn tekemisen kuntana</p>	<ul style="list-style-type: none"> ○ teemme vastuullista ja pitkäjänteistä elinkeinopolitiikkaa monipuolisen toimijaverkoston kanssa ○ vahvistamme yrittäjämönteistä kuntakuvaa vastuullisella palvelulla, yritysneuvonnalla ja viestinnällä eri kanavissa ○ kehitämme olemassa olevien ja uusien yritysalueiden ja keskustaajamien kasvumahdollisuuksia ○ luomme uusia ja vetovoimaisia yritysalueita hyvien liikenneyhteyksien varteen ○ tiivistämme ja uudistamme TE2024 mahdollistamaa elinkeino- ja työllisyyspalveluiden yhteistyötä ○ edistämme yritysneuvonnalla yritysten kehittämistä ja investointihankkeiden valmistelua ja rahoitusten saantia ○ huolehdimme työvoiman kotoutumisesta

<p>Tekevien ja osaavien ammattilaisten kunta</p> <p>Liperin työnantajakuva on positiivinen ja houkutteleva</p> <p>Liperin kunta tekee vastuullista ja pitkäjänteistä henkilöstöpolitiikkaa.</p> <p>Liperin työntekijät ovat osaavia ja ammattitaitoisia.</p> <p>Henkilökunta voi hyvin työssään.</p> <p>Liperi saa rekrytoitua osaavaa henkilökuntaa.</p>	<ul style="list-style-type: none"> ○ parannamme työnantajakuva, selkeytämme henkilöstön työnkuvia ja ylläpidämme henkilöstön ammattitaitoa ○ varaudumme eläköitymisiin ennakoivasti ja turvaamme keskeisten toimintojen osalta riittävät resurssit varmistamalla, että varahenkilöjärjestelmämme ovat kunnossa ○ tuemme työssäoppimista ja urapolkua ○ pidämme huolen, että meillä on kilpailukykyiset palkka- ja työsuhte-edut ○ hyödynnämme valtion erityisavustuksia ja hankerahoituksia kunnan strategisten tavoitteiden saavuttamiseksi ja varmistamme, että henkilökuntamme huomioi talouden reunaehdot työssään ○ henkilöstömme toimii aktiivisessa roolissa verkosto- ja kumppanuusyhteistyössä ○ vahvistamme rekrytointiosaamista ja -markkinointia ja huolehdimme työvoiman kotoutumisesta
--	---

Käyttötalous- ja tuloslaskelmaosa

Hyvinvointipalvelut

Tulosalueet: Hyvinvoinnin hallinto
Perusopetus
Varhaiskasvatus
Opinto- ja vapaa-aika

Hyvinvointipalveluiden vuosittainen sisäinen valvonta

Sisäisellä valvonnalla tarkoitetaan niitä toimintatapoja ja prosesseja, joilla varmistetaan hyvinvointipalveluiden toiminnan laillisuus, tavoitteiden mukainen toiminta, resurssien tarkoituksenmukainen ja taloudellinen käyttö sekä kunnan yleisten toimintaohjeiden mukainen toiminta. Sisäisen valvonnan osa-alueita ovat:

- operatiivinen johtaminen
- riskien hallinta
- raportointi
- talous
- turvallisuus

Operatiivisella johtamisella tarkoitetaan vuosittain tapahtuvaa johtamis-, suunnittelu-, raportointi- ja arviointitoimintaa, jolla huolehditaan strategian toteuttamista. Sisäisen valvonnan toimenpiteillä pyritään toiminnan tuloksellisuuden ylläpitämiseen, edistämiseen ja parantamiseen, kirjanpidon, maksuliikenteen ja tietojärjestelmien luotettavuuden varmistamiseen, erehdysten ja virheiden sekä väärinkäytösten ennaltaehkäisyyn ja toteamiseen sekä varojen huolelliseen ja taloudelliseen hoitoon. Valvonnan tehokkuus perustuu reaaliaikaiseen ja resurssien käytön joustavuuteen. Sisäinen valvonta on osa operatiivista johtamista. Vastuutahoina ovat kunnan toimiva johto ja tilivelvolliset.

Hyvinvointipalvelut kohdentavat sisäistä valvontaa talousarvion ja strategian toteutumisen lisäksi henkilöstöhallintoon mm. palkkojen ja matkalaskujen oikeellisuuteen ja henkilöstö- ja rekrytointiohjeiden noudattamiseen.

Hyvinvointipalveluiden talousarvio

Tulosityksiköt laativat toimintasuunnitelmansa ja budjettinsa hyvinvointipalveluille annettuihin ohjeisiin perustuen ennen seuraavan toimintavuoden alkua kunnanhallituksen antaman aikataulun mukaisesti. Toimintasuunnitelmien laadinnassa otetaan huomioon myös yksiköiden havaitsemat kehittämiskohteet. Tulosityksikön johtajat vastaavat siitä, että hänen saamansa budjettivaltuus käytetään tarkoituksenmukaisesti. Budjetin laatimisen periaatteista ja menettelyistä noudatetaan kunnanhallituksen antamia erillisiä ohjeita. Hyvinvointilautakunta hyväksyy hyvinvointipalveluiden talousarvion ennen edellisen kalenterivuoden päättymistä. Talousarvio perustuu Liperin kunnan taloussuunnitelmaan.

Toiminnan ja talouden raportointi

Hyvinvointipalveluiden talousarvion toteutumisesta raportoidaan kuukausittain lautakunnalle ja kunnanhallitukselle kolme kertaa vuodessa (talouskatsaus I ja II sekä tilinpäätös). Tulosityksiköt raportoivat palvelualueen johtajalle yksiköidensä taloudessa tapahtuvista muutoksista välittömästi. Hyvinvointipalveluiden johtoryhmä seuraa tulosalueiden ja koko palvelualueen talouden kehitystä vähintään kuukausittain.

Toiminnallisten tavoitteiden arviointi

Toiminnallisia tavoitteita ja niiden toteutumista seurataan hyvinvointipalveluiden johtoryhmässä ja niistä raportoidaan talouskatsausten yhteydessä lautakunnalle. Tulosityksiköiden esihenkilöt vastaavat tavoitteiden suuntaisesta toiminnasta ja kehittämisestä ja johtoryhmä koko toimialan linjausten mukaisesta toiminnasta. Johtoryhmä käsittelee asiantuntijatyöryhmänä palvelualueen linjauksia monialaisesti sekä vastaa linjausten täytäntöönpanon suunnittelusta ja aikatauluttamisesta sekä arvioinnista.

Riskienhallinta

Tavoitteiden toteutumista arvioidaan osana sisäistä valvontaa mm. raportoinnin ja itsearvioinnin yhteydessä. Palvelualueen johtaja vastaa riskienhallinnan toimeenpanosta ja hänelle raportoidaan sen toteutumisesta. Tulosityksikön esihenkilö vastaa siitä, että yksikön operatiivisten tavoitteiden toteutumista uhkaavat riskit tunnistetaan ja arvioidaan.

Turvallisuuden liittyvän riskienhallinnan apuvälineinä käytetään TurvaArvi-ohjelmaa. Tunnistetut riskit arvioidaan suhteessa niiden vaikutuksiin ja todennäköisyyteen. Merkittävimpien riskien osalta määritetään toimenpiteet niiden hallitsemiseksi sekä kunkin riskin osalta henkilö, joka on vastuussa toimenpiteiden toteutumisesta. Arviointi, toimenpiteet ja vastuut dokumentoidaan yhdenmukaisella tavalla TurvaArviin.

Riskien hallinnan kannalta on tärkeää, että sijaisuuskäytänteet on selkeästi sovittu kaikkien esihenkilöiden ja kriittisissä tehtävissä toimivien osalta.

Turvallisuus

Palvelualueen turvallisuutta arvioitaessa ja huomioitava eri turvallisuuden osa-alueet, fyysinen ja sosiaalinen turvallisuus sekä tietoturvallisuus. Kaikissa palvelualueen toimipaikoissa on ajantasaiset turvallisuus ja pelastautumissuunnitelmat. Riittävä määrä henkilöstöstä on ensiapukoulutettuja ja

tilojen ja välineiden turvallisuutta seurataan. Palvelualueen valmiussuunnittelu pohjautuu koko kunnan valmiusohjeistuksiin.

Sosiaalisen turvallisuuden toteutumisesta huolehditaan pitämällä huolta henkilöstö työhyvinvoinnista ja puuttamalla epäasialliseen käyttäytymiseen tai häirintään.

Tietoturvallisuuteen liittyvä koulutus varmistetaan osana perehdytystä ja uusitaan kolmen vuoden välein. Turvallisuus ja tietoturvapoikkeamista raportoidaan. Turvallisuusosaaminen varmistetaan riittävällä henkilöstön koulutuksella sekä perehdytyksellä.

Sisäisen valvonnan suunnitelma vuodelle 2024 koko palvelualueella

- henkilöstösuunnitelman noudattaminen
- vakanssiluettelo on ajantasainen ja tiedonkulku rekrytointiprosessissa toimiva
- henkilöstön palkkojen tiliointi kustannuspaikoille, toiminnoille ja projekteille tehdään oikein ja tarkistetaan muutostilanteissa
- ensiapukoulutettujen määrä tarkistetaan kussakin työyhteisössä

Hyvinvointipalveluiden toiminta-ajatus

Hyvinvointipalvelujen tehtävänä on kaiken ikäisten kuntalaisten kokonaisvaltaisen hyvinvoinnin edistäminen. Hyvinvointipalvelut järjestävät varhaiskasvatusta, esiopetusta, perusopetusta vuosiluokille 1–9, perusopetuksen aamu- ja iltapäivätoimintaa, vaativan erityisen tuen perusopetusta esiopetuksesta yhdeksänteen luokkaan sekä eri-ikäisille kuntalaisille suunnattuja opinto- ja vapaa-aikapalveluja. Hyvinvointipalveluiden henkilöstö toimii aktiivisesti erilaisissa verkostoissa kuntalaisten hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen työssä. Hyvinvointityömme arvoja ovat yhteisöllisyys, välittäminen ja yhdessä tekeminen.

Hyvinvointipalveluiden toiminnan järjestämistä ohjaa lainsäädännön lisäksi kuntastrategia ja laaja hyvinvointikertomus. Näihin pohjautuen valmistetaan hyvinvointipalveluiden talousarvio, käyttösuunnitelma sekä muut toimintaa ohjaavat suunnitelmat, toimintaohjeet ja ohjelmat.

Palvelujen laatua ylläpidetään ja kehitetään vuorovaikutuksessa palvelunkäyttäjien, henkilöstön, järjestöjen ja yhdistysten, muiden kunnan palvelualueiden, hyvinvointialueen, seurakuntien sekä elinkeinoelämän kanssa. Henkilöstön tarpeen mukainen täydennyskoulutus sekä toiminnan laadunarviointi tukevat kehittämistyötä.

Hyvinvointipalveluiden taloussuunnitelmakauden 2024–2026 toiminnalliset tavoitteet

Tavoite	Toimenpide	Toteuma
Kunnassa on selkeä kriisityön kokonaisuus	Kuntaan perustetaan kriisiryhmä ja sille määritellään toimintamalli. Kriisiryhmän koulutukset aloitetaan, tavoite 2 koulutusta. Kuntaan laaditaan tehostetun nuorisotyön ohjelma.	
Hyvinvointipalveluiden toiminta on strategista ja	Kunnan laaja hyvinvointikertomus ja	

<p>suunniteltua. Tehdyt suunnitelmat muodostavat selkeän kokonaisuuden.</p>	<p>hyvinvointisuunnitelma päivitetään vuoden 2024 aikana ja arvioidaan vuosittain.</p> <p>Vapaa-aikapalveluilla on strategiset ohjaavat suunnitelmat kaikilla toiminnan osa-alueilla.</p> <p>Varhaiskasvatussuunnitelma päivitetään vastaamaan muuttuvaa toimintatapaa.</p> <p>Lasten ja nuorten hyvinvointisuunnitelma sisällytetään laajaan hyvinvointisuunnitelmaan.</p>	
<p>Saadaan kunnalle Unicefin lapsiystävällinen kunta -status</p>	<p>Lapsiystävällisen kunnan kehittämistyöhön on laadittu suunnitelma ja tavoitteet ja toiminta etenee suunnitelman mukaisesti.</p>	
<p>Ikäystävällisyys näkyy palveluissa ja päätöksen teossa</p>	<p>Ikäystävällisyyden ohjelma hyväksytään ja Liperin kunta hakee mukaan WHO:n Ikäystävällinen kunta -verkostoon.</p>	
<p>Hyvinvointipalveluiden viestintä on oikea-aikaista ja positiivista</p>	<p>Hyvinvointipalveluiden Internet-sivusto uudistetaan.</p> <p>Pedanet-sivuston käytöstä luovutaan.</p> <p>Hyvinvointipalveluiden viestinnän vuosisuunnitelmaa laajennetaan koskemaan kaikkia tulosalueita.</p>	
<p>Viinijärven koulukeskus valmistuu lisäämään alueen pito- ja vetovoimaa.</p>	<p>Toteutetaan Viinijärven koulukeskuksen toteutussuunnitelma ja rakentaminen.</p>	
<p>Hyvinvointipalvelut on aktiivinen verkostoyhteistyökumppani</p>	<p>Toimitaan aktiivisesti seudullisessa yhteistyössä kaikilla tulosalueilla.</p> <p>Hyvinvointialueen ja Maakuntaliiton kanssa tehtyä kumppanuussopimusta noudatetaan kaikilla toiminnan alueilla.</p>	

	Perhekeskuksen toimintasuunnitelma jalkautetaan kaikkiin yksiköihin.	
Hyvinvointipalveluissa asiointia on muutettu mahdollisimman paljon sähköiseksi.	Varhaiskasvatuksen toiminnanohjauksen järjestelmä uusitaan. Sähköisten asiointipalveluiden lisääminen.	
Hankkeita ja avustuksia hyödynnetään perustehtävän laadun parantamisessa ja kehittämisessä.	Hyvinvointipalveluiden hankekokonaisuutta hallitaan yhdessä kunnan hankeasiantuntijan kanssa.	
Hyvinvointipalveluiden toiminta tukee kunnan talouden tasapainottamista.	Palvelualueella toteutetaan päiväkotij- ja kouluverkko selvitys. Palvelut järjestetään kustannustehokkaasti	
Henkilöstö on ammattitaitoista	Pedagogista osaamista vahvistetaan varhaiskasvatuksessa. Osaamisen ylläpitämistä ja jakamista työyhteisöissä tehostetaan mm. mentoroinnilla ja tutoroinnilla. Kehityskeskustelut käydään vuosittain ja ne kirjataan ohjeiden mukaisesti. Esihenkilöiden kvtes ja ovtes osaamista vahvistetaan koulutuksella. Perusopetuksen perehdytyspaketti päivitetään.	
Hyvinvointipalveluissa työyhteisöt ovat yhteisöllisiä ja työntekijöiden työhyvinvointi on hyvällä tasolla	Seurataan henkilöstön työhyvinvoinnin kehittymistä työhyvinvointikyselyn myötä. Tulosten perusteella tehdään toimintasuunnitelmat jokaisessa yksikössä.	

Hyvinvointipalveluiden toiminnalliset tavoitteet vuodelle 2024

Tavoite	Toimenpide	Toteuma
<i>Hyvinvoinnin hallinto</i>		

Kuntalaisten hyvinvointi ja turvallisuus paranee	Laaja hyvinvointikertomus ja hyvinvointisuunnitelma päivitetään. Kunnan kriisityölle luodaan toimintamalli.	
Hyvinvointipalveluiden toiminta tukee kunnan talouden tasapainottamista.	Toteutetaan päiväkot-, kouluverkko- ja liikuntapaikkaselvitys.	
Perusopetus		
Kouluyhteisössä arki on vakaata ja turvallista.	Tunnetaitojen ja positiivisen pedagogiikan koulutusta tarjotaan henkilöstölle. Järjestettyjä koulutuksia 2 kpl, koulutuksiin osallistuneiden määrä 100. Avekki-koulutukset henkilöstölle, koulutuksiin osallistuneet 20 hlöä/vuosi Perusopetuksen turvallisuuden kehittämistä ja kiusaamisen ennaltaehkäisyä varten kootaan moniammatillinen työryhmä ja konkreettiset toimenpiteet kartoitetaan.	
Oppilaiden äidinkielen taidot paranevat	Lukutaidon kehittämisen toimenpiteet on kouluittain kirjattu lukuvuosisuunnitelmiin.	
Varhaiskasvatus		
Varhaiskasvatuksessa johtajuuden mallia on uudistettu.	Päiväkoteihin on luotu johtamisen varajärjestelmä. Johtajien työnkuvat päivitetään vastaamaan uutta tilannetta.	
Varhaiskasvatuksen toiminta tukee talouden tasapainottamista	Laaditaan varhaiskasvatuksen nykytilan arviointi ja tulevaisuus selvitys.	
Opinto ja vapaa-aika		
Liikkumishjelma ja liikunnan olosuhdeohjelma ohjaavat kunnan liikuntapalvelujen toimintaa.	Liikkumishjelmaa ja liikunnan olosuhdeohjelmaa käsitellään säännöllisesti kunnan sisäisissä palavereissa.	
Nuoriso-ohjelma ohjaa kunnan nuorisopalvelujen toimintaa.	Nuoriso-ohjelma hyväksytty hyvinvointilautakunnassa.	
Kulttuuriohjelma ohjaa kunnan kulttuuripalvelujen toimintaa.	Kulttuuriohjelman tekeminen aloitettu.	
Kunnassa on järjestö-kuntayhteistyön asiakirja	Järjestö-kuntayhteistyön asiakirja on laadittu.	

ohjaamassa kunnan ja järjestöjen välistä yhteistyötä.		
---	--	--

Toimintaa kuvaavat tunnusluvut	TP 2022	TP 2023	TA 2024	Toteuma (seuranta vuositasolla)
Ulkopuolinen hankerahoitus	639 093	737 995	509 089	
Oppilasmäärä 20.9. 1.–9. lk	1 368	1 369	1 369	
Esioppilaiden määrä 20.9.	139/41	123 + 4	127 + 4	
Varhaiskasvatuksessa olevien lasten määrä 31.12.	559	536	540	
Kotikuntakorvauslasten määrä e-9. lk	131	131	131	
Kuljetusoppilaiden määrä e-9. lk	629	593	593	
Perusopetus koulutoiminnan hinta/oppilas	9 042 €	9 589,70 €	9 864 €	
Vapaa-aikapalvelut euroa/asukas/vuosi (oma toiminta) *	115,30 €	125,14 €	125,38 €	
Seutuopiston nettomenot €/as	13,34 €	11,82 €	13,56 €	
Musiikkiopiston nettomenot €/as	7,86 €	8,23 €	9,46 €	
Seutukirjaston nettomenot €/as	50,44 €	50,97 €	51,68 €	

*ei sisällä seutuopisto, seutukirjaston eikä musiikkiopiston maksuosuuksia

Hyvinvointipalveluiden tuloarviot ja määrärahat, sisäiset ja ulkoiset erät

1000 euroa	TP 2022	TP 2023	TA 2024	TA 2024M	Muutos €	
Tulot	651	742	479	510	13	
Menot	-966	-1 089	890	-903	-13	
Toimintakate	-316	-348	-392	-392	0	
Perusopetus						
Tulot	569	1 515	1 452	1 250	-202	
Menot	-15 714	-17 652	-18 041	-18 146	-105	
Toimintakate	-11 145	-16 137	-16 589	-16 896	-307	
Valtionosuudet	349	618	645	895	250	
Vuosikate	-14 796	-15 519	-15 944	-16 001	-57	
Varhaiskasvatus						
Tulot	541	364	361	361	0	
Menot	-8 544	-9 012	-9 011	-9 011	0	
Toimintakate	-8 003	-8 648	-8 650	-8 650	0	
Opinto ja vapaa-aika						
Tulot	85	106	86	86	0	
Menot	-2 320	-2 453	-2 479	-2 479	0	
Toimintakate	-2 235	-2 347	-2 393	-2 393	0	
HYVINVOINTIPALVELUT YHTEENSÄ						

Tulot	1 846	2 728	2 397	2 067	-189	
Menot	-27 544	-30 208	-30 421	-22 197	-118	
Toimintakate	-25 698	-27 480	-28 024	-20 130	-307	
Valtionosuudet	349	618	645	895	250	
Vuosikate	-25 349	-26 863	-27 379	-27 436	-57	

Hyvinvointipalveluiden tuloarviot ja määrärahat, vain ulkoiset erät

1000 euroa	TP 2022	TP 2023	TA 2024	TA 2024M	Muutos €	
Hyvinvoinnin hallinto						
Tulot	643	742	497	510	13	
Menot	-922	-1 024	-844	-857	-13	
Toimintakate	-279	-282	-346	-346	0	
Perusopetus						
Tulot	539	1 339	1 322	1 120	-202	
Menot	-11 662	-13 115	-13 139	-13 244	-105	
Toimintakate	-11 123	-11 775	-11 817	-12 124	-307	
Valtionosuudet	349	618	645	895	250	
Vuosikate	-10 774	-11 157	-11 172	-11 229	-57	
Varhaiskasvatus						
Tulot	541	364	361	361	0	
Menot	-6 674	-6 676	-6 705	-6 705	0	
Toimintakate	-6 133	-6 312	-6 344	-6 344	0	
Opinto ja vapaa-aika						
Tulot	78	97	75	75	0	
Menot	-1 305	-1 315	-1 391	-1 391	0	
Toimintakate	-1 227	-1 218	-1 316	-1 316	0	
HYVINVOINTIPALVELUT YHTEENSÄ						
Tulot	1 801	2 543	2 256	2 067	-189	
Menot	-20 563	-22 129	-22 079	-22 197	-118	
Toimintakate	-18 762	-19 587	-19 823	-20 130	-307	
Valtionosuudet	349	618	645	895	250	
Vuosikate	18 413	-18 969	-19 178	-19 235	-57	

Perusopetus

Tulosyksiköt:

4265 Honkalammen koulu

Vastuhenkilö: koulun rehtori

4270 Ylämyllyn koulu

Vastuhenkilö: koulun rehtori

4260 Liperin koulu

4280 Viinijärven koulu

4285 Kyläkoulut

4290 Muut perusopetus

Vastuhenkilö: hyvinvointijohtaja

Perusopetuksen tulosalue tuottaa perusopetuksen palveluja luokille 1–9, vaativan erityisen tuen esiopetusta ja perusopetusta Honkalammen Elmeri-koulussa, aamutoimintaa Ylämyllyn ja Honkalammen kouluissa ja iltapäivätoimintaa kaikissa yksiköissä. Kunnassamme on kuusi perusopetuksen koulua, joista neljä on alakouluja, yhdessä on alakoulun lisäksi kunnan yhteinen yläkoulu sekä Honkalammen Elmeri koulu, jossa oppilaita esiopetuksesta 9. luokkaan. Opetus perustuu positiiviseen pedagogiikkaan ja oppilaan osallisuuteen ja aktiiviseen rooliin.

Vuoden 2024 perusopetuksessa laaditaan kouluverkkoselvitys. Selvitys pyritään tuomaan valtuuston hyväksyttäväksi kesäkuussa 2024. Vuoden aikana jatketaan Viinijärven koulun suunnittelutyötä ja aloitetaan purku- ja rakennustyöt. Tämä tarkoittaa väistötiloissa tapahtuvaa ruokailua sekä järjestelyjä erityisesti taito- ja taideaineiden opetusjärjestelyissä.

Talouden tasapainottamisen toimenä perusopetuksessa kiinnitetään erityistä huomiota opetukseen käytettäviin henkilöstöresursseihin. Hankerahoitusta pyritään hakemaan mahdollisuuksien mukaan turvaamaan lasten tuen järjestämistä.

Vuoden alussa selvitetään mahdollisuus järjestää esiopetusta kyläkouluilla ja Jyrissä osana perusopetuksen toimintaa.

Tavoitteita ja toimintaa kuvaavat tunnusluvut	TP 2021	TP 2022	TP 2023	TA 2024	Seuranta
Vakituisten koulunkäynnin ohjaajien määrä 31.12.		46	47	47	
Määräaikaisten koulunkäynnin ohjaajien määrä 31.12.		14	15	15	
Määräaikaisten opettajien määrä 31.12.		11	27	27	
Vakituisten opettajien määrä 31.12.		105	91	91	
erityisen tuen oppilaat %	7,5	8,3 %	10,88	10,9 %	

	TP 2022	TP 2023	TA 2024	TA 2024M	Muutos €
Liperin koulu					
Tuotot	3 813	15 155	10 800	10 800	0
Kulut	-1 577 129	-1 356 905	-1 439 862	-1 454 862	-15 000
Toimintakate	-1 573 316	-1 341 751	-1 429 062	-1 444 062	-15 000
Ylämyllyn koulu					
Tuotot	13 317	68 862	30 000	30 000	0
Kulut	-4 098 581	-4 425 843	-4 375 560	-4 395 560	-20 000
Toimintakate	-4 085 264	-4 356 981	-4 345 560	-4 365 560	-20 000
Patteriston yksikkö					
Tuotot	454	4 014	0	0	0
Kulut	-4 488 238	-4 812 642	-4 939 517	-4 919 517	20 000
Toimintakate	-4 487 784	-4 723 422	-4 939 517	-4 919 517	20 000
Viinijärven koulu					
Tuotot	251	974	0	0	0
Kulut	-1 357 060	-1 699 893	-1 818 014	-1 818 014	0
Toimintakate	-1 356 809	-1 698 919	-1 818 014	-1 818 014	0
Mattisenlahden koulu					
Tuotot	84	394	0	0	0
Kulut	-413 025	-431 992	-467 502	-467 502	0
Toimintakate	-412 942	-431 598	-467 502	-467 502	0
Salokylän koulu					
Tuotot	84	468	0	0	0
Kulut	-452 149	-492 312	-504 791	-504 791	0
Toimintakate	-452 064	-491 845	-504 791	-504 791	0
Honkalammen koulu					
Tuotot	421 198	1 248 585	1 223 386	1 013 386	-210 000
Kulut	-770 363	-1 865 272	-1 868 386	-1 908 386	-40 000
Toimintakate	-349 165	-616 688	-645 000	-895 000	-250 000
Valtionosuudet	349 165	618 084	645 000	895 000	250 000
Vuosikate	0	1 396	0	0	0
Muu perusopetus					
Tuotot	130 064	176 942	188 163	196 163	8 000
Kulut	-2 557 600	-2 567 613	-2 627 744	-2 677 744	-50 000
Toimintakate	-2 427 536	-2 390 671	-2 439 581	-2 481 581	-42 000

Liperin koulu

Tavoite	Toimenpide	Seuranta
Henkilöstön työhyvinvointi ja työssä jaksaminen paranevat	Liperin kunnan henkilöstökyselyn syksy/2023 tuloksia hyödynnetään kehittämiskohteiden löytämisessä. Henkilöstökokouksissa käytetään aikaa yhteisen keskusteluun, keskustelun tukena käytetään Liperin kunnan varhaisen tuen mallia. Tyhy-toimintaa järjestää oma tiimi.	
Turvallinen arki ja yhteiset pelisäännöt	Yhteisiä pelisääntöjä ja sovittuja ohjeistuksia käsitellään säännöllisesti, jotta ne ovat henkilöstö tiedossa ja niihin pystytään sitoutumaan. Oppilaat ovat tietoisia koulun toimintatavoista ja järjestyssäännöistä.	
Oppilaiden yhteistyö ja osallistaminen	Liperin koululla on 20 koulutettua Verso-sovittelijaa. Kaikki koulun aikuiset kiinnittävät huomiota siihen, että Verso-sovitteluun ohjataan oppilaita matalalla kynnyksellä. Oppilaskunnan hallitus kokoontuu säännöllisesti ja koulunjohtaja kutsuu heidät säännöllisesti tapaamisiin. Alkuluokkatoiminta on säännöllistä ja toimivaa.	

Ylämyllyn koulu

Tavoite	Toimenpide	Seuranta
Hyvät lukemisen ja kirjoittamisen taidot sekä lukuinnon kasvattaminen	Järjestetään säännöllisesti koko koulun yhteisiä lukutunteja. Osallistutaan lukeva koulu - hankkeeseen. Yläkoululla toteutetaan 7.–9. luokkien vanhempainilta lukuteemalla yhteistyössä kirjaston kanssa. Alakoululla jatketaan lukemisen ja kirjoittamisen taitojen	

	<p>kehittämistä erityisenä painopisteenä opetuksessa.</p> <p>Lukudiplomien suorittaminen 1.–6. luokka-asteilla osana suomen kielen ja kirjallisuuden opintoja.</p> <p>Pelillistetty lukudiplomi, Riveillä-sovellus otetaan käyttöön yläkoulussa.</p>	
Hyvinvoiva, turvallinen ja oppilaita osallistava koulu	<p>Laaditaan alakoululla valinnaiskursseista kysely oppilaille oppilaskunnan hallituksen kanssa.</p> <p>Kiusaamista ennaltaehkäisevän ns. Ylämyllyn mallin ja välituntitoiminnan kehittäminen ja käyttöönotto yläkoulussa</p> <p>Avekki-koulutukseen osallistuminen sitä työssään tarvitseville</p>	
Hyvinvointialueen opiskeluhoitosuunnitelman käyttöönotto	<p>Kiusaamisen ja yksinäisyyden vähentäminen, elintapaohjaus, mielenterveys ja päihdeasiat.</p> <p>Hyvistunnit; 1 krt /kk 1.–6. luokilla pidettävät mielenhyvinvoinnin tunnit.</p> <p>Alakoululla otetaan käyttöön päihteiden käyttöä ehkäisevä toimintasuunnitelma.</p> <p>Lisätään toiminnallisuutta oppitunneilla</p> <p>Kehitetään yhteistyössä huoltajien kanssa koulumatkaliikuntaa.</p>	
Kehitetään kodin ja koulun välisen yhteistyön tapoja	<p>Vanhempainiltakäytänteiden sekä muiden kodin ja koulun välisten yhteistyömuotojen päivittäminen yhteistyössä Rumpu ry:n kanssa.</p>	
Koulun tiimien toimintaa kehitetään ja työntekijöiden	<p>Johtotiimin toiminnan kuvaus valmistuu</p>	

<p>Hyvinvointia ja osallisuutta vahvistetaan</p>	<p>Käynnistetään koulun läpileikkaavien tiimien toimintamallin ja jokaisen työntekijän osallistamisen kuvaus</p> <p>Henkilökunnan työhyvinvointikyselyn tulosten pohjalta valitaan vuoden 2024 tyhy-toiminnan painopisteet</p> <p>Arvioidaan Ylämyllyn koulun uudistetun perehdyttämisohjelman toimivuus</p>	
--	--	--

Viinijärven koulu

Tavoite	Toimenpide	Seuranta
<p>Turvallinen koulupäivä, hyvinvoiva yhteisö</p>	<p>Kuukausittaiset teemat (tunnetaidot, toisen kohtaaminen, vuorovaikutustaidot), joita nostetaan esille kouluyhteisössä.</p> <p>Avekki-koulutuksen tarjoaminen henkilökunnalle.</p> <p>Ensiapukoulutukseen joka vuosi 1–2 henkilökunnan jäsentä, ea-korttien uusiminen ajallaan.</p> <p>Toimenpiteitä hyvinvointikyselyjen perusteella</p>	
<p>Hyvä lukutaito</p>	<p>Lukuvälkät otetaan uudelleen käyttöön</p> <p>Kirjastotunnit käytössä kaikilla luokilla</p> <p>Kontrolloituja lukuläksyjä monipuolisesti kaikilla luokilla</p>	

Arjen sujuvuus muuttuvan kouluympäristön keskellä	Välituntien järjestäminen muuttuvan kouluympäristön keskellä (kenttävälkät monipuolisemmin käyttöön)	
	Siirtokoulun tilojen tehokas käyttö, kouluruokailujen järjestäminen siirtokoulussa	
	Turvallisen kouluympäristön järjestäminen	

Mattisenlahden koulu

Tavoite	Toimenpide	Seuranta
Turvallinen arki	Tunne- ja vuorovaikutustaitojen tunti jatkuu 4.–6. luokille. Avekki-koulutusta tarjotaan henkilökunnalle. Koulun järjestyssäännöt tarkistetaan lukuvuoden alussa ja käydään läpi oppilaiden kanssa.	
Lukutaidon kehittäminen	Opetusta suunnataan lukutaidon kehittämiseen. Lukutaidon kehittämisen toimenpiteet kirjataan lukuvuosisuunnitelmaan. Erityisopetuksen resurssi vastaa oppilaiden tarpeita ja opetusta.	
Työhyvinvointi	Työhyvinvointikyselyn 2023 tulosten perusteella valitaan ainakin kaksi kehittämiskohdetta vuodelle 2024	

Salokylän koulu

Tavoite	Toimenpide	Seuranta
Perustaitojen vahvistaminen äidinkielen ja matematiikan osalta	Lukuhaasteet ja kummitunnit E-2 luokkien kanssa Matemaattisten ongelmaratkaisutehtävien ja	

	sanallisten tehtävien lisääminen koulun arjessa	
Koulun ja kylän yhteistyön lisääminen	Yhteiset tapahtumat ja tilojen hyödyntäminen kylän aktiivisessa toiminnassa	
Oppilaiden ja henkilökunnan hyvinvointi	Koulukiusaamisen nollatoleranssi ja vahva puuttuminen havaittuun epäasialliseen käytökseen Neljä kertaa vuodessa työyhteisön vapaa-ajalla tapahtuvat kokoontumiset	

Honkalammen koulu

Tavoite	Toimenpide	Seuranta
Laadukas opetus ja oppimisen tuki	Nepsy-ohjaajien osaamisen hyödyntäminen	
Turvallinen arki	Avekki-koulutuksen tarjoaminen henkilökunnalle. Ensiapukoulutukseen joka vuosi 1–5 henkilökunnan jäsentä, ea-korttien uusiminen ajallaan. Lääkehoitoon liittyvät Love ja MiniLOP-opinnot ohjaajille Uhka- ja vaaratilanteiden seurannan kehittäminen sähköisen ohjelman kautta Toimenpiteitä hyvinvointikyselyjen perusteella	
Oppilaiden ja henkilökunnan hyvinvointi	Kaksi kertaa vuodessa työyhteisön vapaa-ajalla tapahtuvat kokoontumiset Työhyvinvointikyselyn 2023 tulosten perusteella valitaan ainakin kaksi kehittämiskohdetta vuodelle 2024	

Muu perusopetus

Tavoite	Toimenpide	Seuranta
---------	------------	----------

Aamu- ja Iltapäivätoiminnan hallinnointia sujuvoitetaan siirtymällä sähköiseen asiointiin

Aamu- ja iltapäivätoiminnan hoitoaikojen ilmoittamiseen, läsnäolojen kirjaamiseen sekä laskutukseen otetaan käyttöön Daisy-ohjelmisto.

Varhaiskasvatus

Tulosyksiköt:

4410 Varhaiskasvatuksen yhteiset

4420 Perhepäivähoito

4430 Päiväkodit

4440 Muu varhaiskasvatus

Vastuhenkilö: varhaiskasvatuksen johtaja

Varhaiskasvatusta järjestetään Taikametsän, Lautasuon, Paloaukean ja Liperin päiväkodissa ja varhaiskasvatuksen vuorohoitoa Puolivälin päiväkodissa ja iltahoitoa Viinijärven päiväkodissa. Kahdeksan perhepäivähoitajaa työskentelee omissa kodeissaan.

Esiopetusryhmiä on Taikametsän, Lautasuon, Paloaukean; Viinijärven ja Puolivälin päiväkodeilla. Liperin kirkonkylällä esiopetus tapahtuu koulun yhteydessä hallinnollisesti osana Liperin päiväkotia. Kevään 2024 ajan varhaiskasvatuksen esiopetusta järjestetään myös Salokylän koululla. Vuoden 2024 alussa selvitetään mahdollisuus järjestää esiopetusta osana perusopetusta Jyrissä ja kyläkouluilla.

Varhaiskasvatuslaki edellyttää säännöllisesti arvioimaan tuotetun palvelun laatua. Liperin varhaiskasvatus käyttää laadunarviointiin sähköistä arviointisovellus Valssia. Laaturyhmä kokoontuu säännöllisesti vuoden 2024 aikana.

Vuonna 2024 otetaan varhaiskasvatuksessa käyttöön uusi toiminnan ohjauksen järjestelmä Daisy. Lisäksi valmistellaan palvelusetelin käyttöönottoa 1.8.2024 alkaen. MiniVerso sovittelumallia jalkautetaan kaikkiin päiväkoteihin. Varhaiskasvatuksen toimintaa lähdetään tarkastelemaan Lean-menetelmän kautta.

	TP 2022	TP 2023	TA 2024	TA 2024 M	Muutos €
Varhaiskasvatuksen yht.					
Kulut	-857 250	-809 841	-1 008 560	-958 560	50 0000
Perhepäivähoido					
Tuotot	42 966	23 346	25 000	-25 000	0
Kulut	-679 606	-376 478	-354 676	-354 676	0
Toimintakate	-636 640	-353 132	-329 676	-329 676	0
Liperin päiväkoti					
Tuotot	34 132	55 462	48 700	48 700	0
Kulut	-310 095	-506 540	-794 239	-814 239	-20 000
Toimintakate	-275 963	-451 078	-745 539	-765 539	-20 000
Paloaukean päiväkoti					
Tuotot	112 660	67 826	85 300	85 300	0
Kulut	-874 847	-1 011 905	-1 037 894	-1 037 894	0
Toimintakate	-762 187	-944 080	-952 594	-952 594	0
Puolivälin päiväkoti					
Tuotot	37 231	28 682	30 912	30 912	
Kulut	-1 173 766	-1 190 585	-1 071 830	-1 106 830	-35 000
Toimintakate	-1 136 536	-1 161 903	-1 040 918	-1 075 918	-35 000
Viinijärven päiväkoti					
Tuotot	82 506	52 351	46 680	46 680	0
Kulut	-528 036	-698 119	-735 607	-735 607	0
Toimintakate	-445 529	-645 768	-688 927	-688 927	0
Lautasuon päiväkoti					
Tuotot	96 087	54 754	45 000	45 000	0
Kulut	-850 114	-1 304 490	-1 411 155	-1 356 155	55 000
Toimintakate	-754 027	-1 249 736	-1 366 155	-1 311 155	55 000
Taikametsän päiväkoti					
Tuotot	92 199	75 456	72 000	72 000	0
Kulut	-1 569 567	-1 615 062	-1 765 733	-1 765 733	0
Toimintakate	-1 477 368	-1 539 606	-1 693 733	-1 693 733	0
Muu esiopetus					
Tuotot			7 600	7 600	0

Kulut			-201 907	-201 907	0
Toimintakate			-194 307	-194 307	0
Kotihoidon tuki					
Kulut	-646 485	-645 750	-629 225	-679 225	-50 000

Perhepäivähoito, Päiväkodit, Esiopetus ja Esiopetusta täydentävä varhaiskasvatus

Tavoite	Toimenpide	Seuranta
Sujuva ja laadukas arki varhaiskasvatuksessa	Otetaan käyttöön uusi varhaiskasvatuksen toiminnanohjausjärjestelmä Tehdään ryhmärakenteiden laajempi lasten tarpeita tukeva tarkastelu Laaturyhmän kokoontumiset tavoite 4 krt/vuosi	
Varajohtajuudessa toimiva malli käytössä	Jokaiseen yksikköön nimetään varajohtajat	
Varhaiskasvatussuunnitelma päivitetty	Kootaan vasutyöryhmä, jonka avulla päivitetään kunnan varhaiskasvatussuunnitelma Osana varhaiskasvatussuunnitelman päivitystä tarkastellaan laatu-käsitettä arvokeskustelun kautta.	

Opinto- ja vapaa-aikapalvelut

Tulosyksikkö

4610 Opinto ja vapaa-aika

Vastuhenkilö: vapaa-aikapäällikkö

Opinto- ja vapaa-aikapalvelut tuottavat kuntalaisille liikunta-, kulttuuri- ja nuorisopalveluita. Liikuntapalvelut tuottavat ohjatun liikunnan palveluja, liikuntaneuvontaa, uimaopetusta ja uimavalvontaa. Nuorisopalvelut järjestävät avointa nuorisotyötä Ylämyllyllä, Liperin kirkonkylällä sekä Viinijärvellä. Nuorisopalvelut järjestävät myös etsivää nuorisotyötä, jalkautuvaa nuorisotyötä, koulunuorisotyötä ja harrastamisen Suomen mallin kerhotoimintaa. Kulttuuripalvelut järjestävät kulttuuritapahtumia yhteistyössä eri tahojen kanssa toimintojen ensisijaisten kohderyhmien ollessa lapset, nuoret sekä ikäihmiset. Yllä mainittujen lisäksi vapaa-aikapalvelut järjestävät eri teemaisia kerhoja, leirejä, retkiä sekä tapahtumia, toteuttavat osaltaan kunnan järjestöyhteistyötä. Opinto- ja vapaa-aikapalveluiden tulosyksikön alle kuuluvat Joensuun seutukirjaston, Joensuun seudun kansalaisopiston ja Keski-Karjalan musiikkiopiston Liperin alueen toiminnot.

Vuoden 2024 aikana vapaa-aikapalveluissa jatketaan ohjelmatyön edistämistä. Liikkumishojelman ja liikunnan olosuhdeohjelman valmistumisen ja käyttöön ottamisen jälkeen seuraavana valmistuu nuoriso-ohjelma vuoden 2024 alkupuolella sekä aloitetaan kulttuuriohjelman laatiminen. Lisäksi kunnan ja järjestöjen tekemän yhteistyön edistämiseksi laaditaan järjestö-kuntayhteistyön asiakirja.

Liikuntapalvelujen puolella vuoden 2024 keskitytään ikäihmisten liikunnan lisäämiseen mahdollisen Liperin ikiliikkujat –hankkeen myötä, jatketaan liikuntaneuvonnan kehittämistyötä hyvinvointialueen sekä muiden yhteistyötahojen kanssa sekä käynnistetään seurafoorumi liperiläisten ja liperissä toimivien liikunta- ja urheiluseurojen sekä kunnan välisen yhteistyön lisäämiseksi. Näiden lisäksi vuoden 2024 aikana pyritään vakauttamaan uimahalli Liprakan henkilöstötilannetta toimintojen turvaamiseksi.

Nuorisopalveluissa kehittämistyötä tehdään lakisääteisen nuorten ohjaus- ja palveluverkoston kanssa kuntaliiton koordinoimassa 9-pykälä -hankkeessa. Tavoitteena on entistä toimivampi verkosto liperiläisten nuorten kanssa töitä tekevien tahojen kanssa. Muita keskeisiä vuoden 2024 painopisteitä ovat tehostetun nuorisotyön suunnitelman laatiminen osana kunnan kriisityön suunnitelmaa, jalkautuvan nuorisotyön edelleen kehittäminen sekä Unicefin lapsiystävällinen kunta työhön liittyvät toimenpiteet; kuten esimerkiksi lasten ja nuorten osallisuustyö nuorisovaltuuston ja lapsiparlamentin kautta.

Kulttuuripalveluissa jatketaan monitahoisesti kulttuuripalvelujen toteuttamista ja sitä kautta kulttuurihyvinvoinnin lisäämistä. Keskeisenä tekijänä nähdään valmistuvan nuoriso-ohjelman ja alkavan kulttuuriohjelmatyön yhteensovittaminen kulttuurisen nuorisotyön aseman vahvistamiseksi. Kulttuuripalvelut sekä omalta osaltaan Liperin kunnan vapaa-aikapalvelut osallistuvat vuonna 2025 toteutettavan Liperi 150 v juhluvuoden valmistelu- ja suunnittelutyöhön vuoden 2024 aikana.

	TP 2022	TP 2023	TA 2024	TA 2024M	Muutos €
Liikuntapalvelut					
Tuotot	83 481	101 549	82 940	82 490	0
Kulut	-990 893	-1 099 433	-1 031 722	-1 031 722	0
Toimintakate	-907 413	-997 884	-948 782	-948 782	0
Nuorisotyö					
Tuotot	995	1 402	1 000	1 000	0
Kulut	-327 985	-352 656	-406 735	-406 735	0
Toimintakate	-326 990	-351 254	-405 735	-405 735	0
Kulttuuripalvelut					
Tuotot	754	3 462	2 000	2 000	0
Kulut	-144 724	-151 501	-147 192	-147 192	0
Toimintakate	-143 970	-148 039	-145 192	-145 192	0
Seutukirjasto					
Toimintakate	-602 946	609 826	-618 165	-618 165	0
Kansalaisopisto					
Toimintakate	-159 465	-141 441	-162 239	-162 239	0
Musiikkiopisto					
Toimintakate	-93 911	-98 421	-113 147	-113 147	0

Liikunta

Tavoite	Toimenpide	Seuranta
Liikkumisohjelman toimenpiteiden toteuttaminen	Liperin Ikiliikkujat –hankeen käynnistäminen ja hankesuunnitelman mukaisten toimenpiteiden toteuttaminen Liikuntaneuvonnan kehittäminen alueellisena ja paikallisen yhteistyönä. Järjestö-kuntayhteistyön asiakirjan laatiminen Seurafoorumien käynnistäminen	

Kulttuuri

Tavoite	Toimenpide	Seuranta
Kulttuuritoiminnan suunnitelmallista kehittämistä ohjaa yhteistoiminnallisesti laadittu kulttuuriohjelma	Kulttuuriohjelman laatiminen alkaa vuonna 2024	

Kulttuurisen nuorisotyön asema vahvistuu	Nuoriso-ohjelma ja kulttuuriohjelma yhteensovitetaan kulttuuriohjelmaa laadittaessa	
Kulttuurin hyvinvointivaikutukset tulevat aikaisempaa paremmin näkyviksi.	Eri ikäisillä kuntalaisilla mahdollisuus osallistua sekä tekijänä että kokijana kulttuuritoimintaan. Omat tapahtumat ja toiminnot, yhteistyötapahtumat ja toiminnot, avustusten kautta toteutettavat tapahtumat ja toiminnot.	

Nuoriso

Tavoite	Toimenpide	Seuranta
Nuoriso-ohjelma ohjaa kunnan nuorisopalvelujen toimintaa	Nuoriso-ohjelma hyväksytään hyvinvointilautakunnassa	
Nuorten ohjaus- ja palveluverkoston toiminnan tehostaminen	Kuntaliiton ysyypykälä -hankkeen mukaiset toimenpiteet toiminnan tehostamiseksi	
Työ Unicefin Lapsiystävällinen kunta -tunnustuksen saamista varten jatkuu	Kunnassa on säännöllisesti ja aktiivisesti toimiva nuorisovaltuusto (Nuva), oppilaskunnan hallitukset ja lapsiparlamentti	

Tavoitteita ja toimintaa kuvaavat tunnusluvut	TP 2021	TP 2022	TP 2023	TA 2024	Seuranta
Kulttuuritapahtumat /vuosi	112	150	223	100	
Kulttuuritapahtumien kävijämäärä/vuosi	3 177	4 845	5 966	5 000	
Uimahallin asiakaskävijämäärä	16 128	19 028	23 147	22 000	
Kunnan liikuntaneuvonnan asiakasmäärä	26	21	31	25	
Ohjattujen liikuntaryhmien kävijämäärät				3 000	
Kuntosali- ja vesiliikuntaopastukset				30	
Etsivän nuorisotyön asiakkaat				100	
Nuorisotilojen kävijämäärät				6 400	
Koulunuorisotyössä tavoitettujen nuorten määrä				10 000	

Maksuttoman kerhotoiminnan kerhoja nuorille /kpl				55	
Loma-aikojen toimintojen kävijämäärät				600	
Kansalaisopiston tunnit	2 838	3 565	3 678	4 199	
Musiikkiopiston oppilasmäärä/lukuvuosi	79	123*	113	122	
Musiikkileikkikoululaiset	42	57	53	42	
Seutukirjaston Liperin lainat lkm	224 643	247 707	259 696	220 000	
- Liperi	44 009	38 813	40 570		
- Viinijärvi	44 417	47 943	48 005		
- Ylämylly	75 235	102 901	117 178		
- kirjastoauto	60 982	57 550	53 943		

*laskentatapa muuttunut

Hyvinvointipalvelujen laskujen tarkastus ja hyväksyntä

Hyvinvointipalveluiden hallinto- ja toimistosuhteilla on oikeudet tiliöidä kaikkia palvelualueen laskuja.

Hyvinvointijohtajalla, varhaiskasvatuksen johtajalla ja vapaa-aikapäälliköllä on oikeudet hyväksyä kaikki palvelualueen laskut.

TULOSALUEET/ KUSTANNUSPAIKAT	ASIATARKASTAJA varsinainen/ varat	HYVÄKSYJÄ varsinainen/ varat
4011–4049 Hallinto 4011 Hyvinvointilautakunta 4021 Hyvinvoinnin hallinto 4049 Hankkeet 4100 Hyvinvoinnin ja terveyden edistäminen	Niemeläinen Maija, Jonna Piipponen, Arja Puoskari	Lappalainen Riitta, Korhonen Tiina, Partanen Reetta
4221–4291 Perusopetus 4221 Mattisenlahden koulu 4241 Salokylän koulu 4281 Viinijärven koulu 4261 Liperin koulu 4266 Honkalammen koulu 4271 Ylämyllyn koulu 4276 Ylämyllyn koulu 4291 Muu perusopetus	Niemeläinen Maija, Jonna Piipponen, Arja Puoskari Kuronen Maija/ Laakkonen Kirsi Kuronen Maija/ Laakkonen Kirsi Kuronen Maija/ Laakkonen Kirsi Karttunen Eeva/ Laakkonen Kirsi Laakkonen Kirsi/ Kuronen Maija, Karttunen Eeva Laakkonen Kirsi/Kuronen Maija, Karttunen Eeva Karttunen Eeva/Laakkonen Kirsi, Kuronen Maija /Karttunen Eeva, Laakkonen Kirsi, Kuronen Maija	Riitta Lappalainen, Tiina Korhonen, Partanen Reetta Federley Susanna Minkkinen Jaana Ruotsalainen Katja Rissanen Sanna Mutikainen Sanna Ikonen Antti/Pasanen Pirjo Ikonen Antti/ Eronen Virpi /Ikonen Antti
4411–4473 Varhaiskasvatus 4411 Varhaiskasvatus yhteiset 4421 Perhepäivähoito 4431 Liperin päiväkoti	Jonna Piipponen, Arja Puoskari, Niemeläinen Maija, Jonna Piipponen, Arja Puoskari, Niemeläinen Maija, Partanen Sanna Lampinen Elli	Korhonen Tiina, Lappalainen Riitta, Partanen Reetta

4433 Paloaukean päiväkoti	Nissinen Jenni	
4434 Puolivälin päiväkoti	Hämäläinen-Korhonen, Johanna	
4435 Viinijärven päiväkoti	Lampinen Elli	
4437 Lautasuon päiväkoti	Partanen Sanna	
4438 Taikametsän päiväkoti	Kuivalainen Taina	
4441 Muu esiopetus 4472 Yksityisen hoidon tuki 4473 Kotihoidon tuki		
4611–4641 Opinto- ja vapaa-aika	Niemeläinen Maija, Jonna Piipponen, Arja Puoskari, Niemeläinen Maija, / Linkola Riitta	Partanen Reetta, Lappalainen Riitta, Korhonen Tiina
4611 Liikunta		
4612 Nuorisotyö		
4613 Kulttuuripalvelut		
4621 Seutukirjasto		
4631 Seutuopisto		
4641 Musiikkiopistopalvelut		

Erilliset YL-koodilla merkityt varat

YL-koodi	ASIATARKASTAJA varsinainen/ varat	HYVÄKSYJÄ varsinainen/ varat
Ylösen testamenttivarat 140	Piipponen Jonna, Niemeläinen Maija, Puoskari Arja	Partanen Reetta, Riitta Lappalainen
Stipendirahasto 141	Piipponen Jonna, Niemeläinen Maija, Puoskari Arja	Riitta Lappalainen, Hämäläinen Pellervo
Karvisen testamenttivarat 143	Piipponen Jonna, Niemeläinen Maija, Puoskari Arja	Riitta Lappalainen, Korhonen Tiina
Viinijärven koulun oppilaskunta 146	Kuronen Maija, Laakkonen Kirsi, Karttunen Eeva, Niemeläinen Maija, Piipponen Jonna, Puoskari Arja	Riitta Lappalainen, Korhonen Tiina
Ylämyllyn koulun oppilaskunta 147	Karttunen Eeva, Laakkonen Kirsi, Kuronen Maija, Niemeläinen Maija, Piipponen Jonna, Puoskari Arja	Antti Ikonen, Virpi Eronen, Lappalainen Riitta
Nuorisotyö 148	Niemeläinen Maija, Piipponen Jonna, Riitta Linkola, Puoskari Arja	Lappalainen Riitta, Partanen Reetta
Salokylän koulun retkirahasto 149	Kuronen Maija, Laakkonen Kirsi, Niemeläinen Maija,	Riitta Lappalainen, Korhonen Tiina

	Piipponen Jonna, Puoskari Arja	
Ylämyllyn koulun tukioppilaat 150	Karttunen Eeva, Laakkonen Kirsi, Kuronen Maija, Niemeläinen Maija, Piipponen Jonna, Puoskari Arja	Antti Ikonen, Virpi Eronen, Lappalainen Riitta
Pusan testamenttivarat 151	Piipponen Jonna, Niemeläinen Maija, Puoskari Arja	Partanen Reetta, Riitta Lappalainen
Korhosen kp varat 152	Piipponen Jonna, Niemeläinen Maija, Puoskari Arja	Partanen Reetta, Riitta Lappalainen

Liite 1: Kustannuslaskennan hierarkia 1.1.2024 alkaen

Palvelualue **Tulosalue** **Tulosyksikkö** **Kustannuspaikka**

40 Hyvinvointipalvelut

400 Hyvinvoinnin hallinto

4015 Hyvinvoinnin hallinto

4011 Hyvinvointilautakunta

4021 Hyvinvoinnin hallinto

4049 Hyvinvoinnin hankkeet

4100 Hyvinvoinnin ja terveyden edistäminen

420 Perusopetus

4260 Liperin koulu

4261 Liperin koulu

4265 Honkalammen koulu

4266 Honkalammen koulu

4270 Ylämyllyn koulu

4271 Ylämyllyn koulu

4276 Patteriston yksikkö

4280 Viinijärven koulu

4281 Viinijärven koulu

4285 Kyläkoulut

4221 Mattisenlahden koulu

4241 Salokylän koulu

4290 Muu perusopetus

4291 Muu perusopetus

440 Varhaiskasvatus

4410 Varhaiskasvatuksen hallinto

4411 Varhaiskasvatuksen yhteiset

4420 Perhepäivähoito

4421 Perhepäivähoito

4430 Päiväkodit

4431 Liperin päiväkoti

4433 Paloaukean päiväkoti

4434 Puolivälin päiväkoti

4435 Viinijärven päiväkoti

4437 Lautasuon päiväkoti

4438 Taikametsän päiväkoti

4440 Muu varhaiskasvatus

4441 Muu esiopetus

4472 Yksityisen hoidon tuki

4473 Kotihoidon tuki

460 Opinto ja vapaa-aika

4610 Opinto ja vapaa-aika

4611 Liikuntapalvelut

4612 Nuorisotyö

4613 Kulttuuripalvelut

4621 Seutukirjasto

4631 Seutuopisto

4641 Musiikkiopisto